

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 250. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaeeventyr07val-shoot-idm139890594681088/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

gen omkring det gode, det skønne og det sande, og endelig minder motivet med datteren, der forlæser sin fader, om *Dyad-Kongens Datter* (III 63 ff.).

Udover de mindelser, der er tilbage i A.s egen produktion, skal nævnes, at *De Vises Sten* tilhører den gruppe eventyr, der er bygget over folkeeventyrets grundstruktur. Rubow 42 og 157 nævner Winthers Historien om de fire Brødre og Grimms Livsens Vand, ligesom man også kan nævne Grimms samt Asbjørnsen og Møes versioner af Guldfuglen, som Ingemann også har brugt, jvf. Guldfuglen eller Den plukkede Høne (Samlede Skrifter², 3. afl. 1878, XIII). Motivisk og i sin opløsning har eventyret desuden fællestræk med Ingemanns eventyr De fire Rubiner (Samlede Skrifter², 3. afl. VI.1862).

87.3-6 *Holger Danske ... som Christiern Pedersen siger det* Kong Olger Danskes Krønike, udsat paa Dansk af Christiern Pedersen. 1855.6 (se løvrigt n.t. IV 184.24-26). — *Christiern Pedersen*] forfatter og oversætter (ca. 1480-1554); bl.a. udgiver af Saxos Danmarkshistorie (1514) og Jættegospstil (1515) foruden den ovennævnte udg. af Olger Danskes Krønike (1534). Nært knyttet til Christian II fulgte C.P. kongen i landflygtighed, indtil han 1532 vendte tilbage og slog sig ned som bogtrykker i Malmø. — **7-8** *Jon Præst*] eller Johannes Presbyter; middelalderlig sagnskikkelse, der iflg. folketroen herskede over et stort og mægtigt rige dybt inde i Asien som præstekonge. Sagnene om Johannes Presbyter er samlet i folkebogen Jon Præst, udg. af Chr. Pedersen 1510 (seneste udg. v. Allan Karker 1978); iflg. et af sagnene var J.P. en frisisk kongesøn, der ledsagede Holger Danske på hans tog til Asien. Efter erobringen af Indien indsatte Holger Danske J.P. som kejser over alle indiske lande. Jvf. også Fodreise 54, DtB 140, 250. — **15 ff.** *Solens Træ*] hvorfra A løvrigt har forestillingen om solens træ videt ikke, men udgangspunktet er muligvis banyantræet (*Ficus indica*), der vokser i Ostindien og som iflg. Dansk Ugeskrift I. 1832.217 »har den Egenskab, at Grenene sænkes ned til Jorden, skyde Rødder og danne nye Stammer, der blive i Forbindelse med Moderstammen. Derved dannes der med Tiden en heel Lund af et eneste Træ, som frembringer de herligste naturlige Buegange. Formedelst dets Vedvarehed, vidt-udbredte Grene og velgiørende Skygge ansee Hinduerne det som et Emblem paa Guddommen og vise det næsten guddommelig Ære. Brahminerne tilbringe en stor Deel af deres Tid i andægtig Eensomhed under dets Skygge.»

88.9 ff. Sml. beskrivelsen af Krystalpaladset (opført 1851) i London i Dagbøger 15.6.1857: »Glaspaladset seer ud som en Fee By, med Gader svævende og udstrakte; et stort Basin af Marmor var der med røde, hvide og blaae Lothus, Slynplanter snoede sig op af Søllerne,